

פרשת שמות < 185 < י"ז טבת התשע"ד

גילוי דעת

הַרְגָּלִים, תְּרֻמָּה; עֶרְתָּה גֵּאוֹת, שְׂכֹרֵי אֲפָרִים (הפסרה: ישעיה כ"ח, ג')

צילום: אחיקם סימן טוב, עפרה

אינטרנט מגזרי

ראיון עם שלושת עורכי
האתרים המובילים במגזר

מקום בפרשה

'אחד על אחד'
עם פרופ' יואל אליצור

חינוך מעורב

ג'קי לוי מול
שלמה פיוטרקובסקי

אבי קנטרוביץ | מנכ"ל תנועה כהלכה
מסתובב בדרכים

נהיגה והתנהגות בחורף הסוער

לפני חודש התייחסנו בהרחבה לנהיגה והתנהגות בחורף, אך מזג האוויר הסוער, יוצא הדופן שהיה בשבוע החולף, מחייב אותנו שוב לעסוק בעניין.

עלינו להכשיר את עצמנו לנהיגה ולהתנהגות נכונה בימי החורף הגשומים.

לשמור מרחק גדול יותר משתי נשיות מהרכב שלפנינו. להימנע מ"עצירת פתאום" ומפניות חדות מחשש לאיבוד שליטה ולהחלקת הרכב.

להתחשב בהולכי הרגל - להאט ליד הולכי רגל ולאפשר להם לחצות את הכביש מבלי שיירטבו ויפגעו מנתזי בוץ וכד'.

אין להיכנס לשלוליות מים, לנחל או לוואדי שאיננו יודעים מה העומק של המים ומה עוצמת הזרימה. יש להמתין עד שיעבור רכב כבד, ולאחר שבררנו כי אפשר לעבור עם רכבנו יש להאט בכניסה לשלוליות לנחל או לוואדי עד שהרכב יתאזן. אז אפשר להגביר מהירות (אין להעביר הילוכים!!!) עד לציאה. לאחר שייצאנו יש לבדוק את תפקוד הבלמים בבלימות לסירוגין.

להקפיד על הדלקת אורות מעבר בכבישים בין-עירוניים (עד ליום שני כ"ט אדר ב').

בכל נהיגה בכביש דו-סטרי יש להדליק אורות מעבר (כל השנה וגם בעיר).

את האדים בשמשה הקדמית יש להסיר באמצעות הזרמת אוויר קר/חם.

את האדים בשמשה האחורית יש להסיר באמצעות מתג הפטרת אדים הנמצא בלוח המחוונים.

להקפיד לנקות את הפנסים הקדמיים והאחוריים וכן את המראות החיצוניות לפני או אחרי נסיעה.

במפסטרורה נמוכה מ-0 מעלות, קיים חשש להצטברות קרח על הכביש ולסכנת החלקה.

להתאים את מהירות הנסיעה לתנאי הדרך - לא לקחת סיכונים!!!

להישמע להוראות באמצעי התקשורת ולא "לתפוס יוזמות" המסכנות חיים.

"ונשמרתם מאוד לנפשותיכם"

סדנאות סימולציה לנהיגה חכמה של תנועה כהלכה

מסובסדות ע"י קרן אביה: 09-7745758, 054-4836343

המציאות רכת:

אני מאשים > בעיתות צרה, משבר ומצוקה עם ישראל מתגלה בשיא גדולתו ותפארתו. אנשים מטים שכם, מתנבאים, תורמים ועושים כל אשר לאל ידם כדי להרגיש חלק מהדבר הגדול הזה של "כל ישראל חברים". מבלי שבדקתי וחקרתי את דפוסי ההתנהגות בעולם וערך העזרה לזולת, נראה לי שבכל הקשור לרוח ההתנדבות מדינתנו תופסת מקום של כבוד אם לא את ראש החץ. עד כאן הכול טוב ויפה ואפילו מחזק ומנפח את החזה.

לדעתי ניתן לחלק את החיים במדינת ישראל עד מלחמת יום הכיפורים וממלחמת יום הכיפורים. המלחמה ריסקה את המדינה ונתנה את אותותיה שאנו סובלים מהן עד היום. כשולן המלחמה הדהה למרחקים ועד היום לא הצלחנו להשיל מעלינו את אותה התחושה. מדינת ישראל אימצה לעצמה דפוס התנהגות חדש ולדפוס הזה קוראים "אני מאשים". מיד לאחר המלחמה הציבור הישראלי לא השלים עם תוצאותיה הקשות של המלחמה ורצה כתובת להאשים. לאחר המלחמה, סגלנו לעצמנו את התכונה שבכל אירוע משברי כזה או אחר, מיד נשמעים הקולות - מי האשם? הקולות האלו נשמעים לאחר כל אירוע ולצדדי מתגברים ומתעצמים. זה הפך להיות ריטואל קבוע. הציבור, התקשורת, נבחר הציבור - כולם חוברים לאותה הקללת ומרכיבים מאמץ למצוא את האשמים, כי חייבים למצוא עם מישו את הדין. נראה שזו הפעולה היחידה שיכולה להרגיע את הרוחות הסוערות...

אנו נמצאים במרחק של ימים בודדים מהסערה הגדולה שהתרחשה בעוצמה מבלי שהתכוונו לה. בהתחלה כלנו שמחנו על השלג הראשון, אך כשהתברר שמדובר בסערה ש"יצאה מכלל שליטה" מיד חיפשנו אשמים. זה נכון, שהסערה הייתה הרבה יותר קשה ממה שחזו החזאים, ולא רק החזאים טענו, הם גרמו לעיריית ירושלים ולגורמי ההצלה וביטחון למבוכה ולחוסר מוכנות. הוסיף על כך שר החוץ קרי שהופיע בסערה ודרש שיפנו עברור את הדרך לרמאללה. מפלסות רבות נאלצו לפנות את השלג בדרך לרמאללה במקום לפתוח צירים לילדות בירושלים, גוש עציון, בנימין והשומרון... עוד לא שככה הסערה וכבר התחילו הקולות של "אני מאשים", לצוף ולסחוף איתם כל מה שרק אפשר. כולם התאגדו למצוא את האחראים למחדל בזמן שהאנשים בשטח עושים הכול כדי למזער את הנזקים. הפעם, הקולות המקטרגים נשמעו ביתר שאת

כנגד חברת החשמל שביום רגיל נחשבת לחברה מנותקת (תנאי משמע) מהעם ובגלל שאנחנו אוהבים לשנוא את החזקים, הפכה ליעד ומטרה שאליו כל החיצים מכוונים. סערה כמו זו מתרחשת אחת למאה שנה וסביר להניח שלא ניתן לתרגל ולהיות מיומן במצב כזה. כמו שאנחנו לא מצפים מההולנדים להיות מומחים ברפואת חירום עקב מתקפת טרור... בתחילת האירוע אמנם היו עיכובים והיסוסים אך די מהר כל הכוחות שנגעו בדבר ופעלו כדי למזער את הנזקים ועשו כל שביכולתם כדי להשיב את שגרת החיים. גם אני ומשפחתי היינו בקרוואן כיממה ללא חשמל בקור מקפיא. זה לא היה נעים בלשון המעטה ולא היה קל, אך לרגע לא חשבתי להאשים מישהו. ההיפך הוא הנכון, ראיתי את אנשי חברת החשמל על מנופים תוך סיכון רב רצים כדי להספיק לתקן את התקלה הבאה.

תצוגת התכלית (מסיבת העיתונאים, מסע"ת) בהשתתפות ה"נ"תניהו, ראש עיריית ירושלים ברקת ומפכ"ל המשטרה דנינו, הייתה מבישה ומשפילה בהתנהלותה ובעצם קיומה. בדיחה גרועה. היא התקיימה מסיבה אחת ויחידה כדי להראות לכל ישראל "הנה אתם רואים שאנחנו בסדר?" כל בעל תפקיד במשרה רמה מיד חושש שיסמנו אותו כאשם, והוא בכלים העומדים לרשותו, בעת אירוע המשבר, מנסה להקדים תרופה למכה ומראה לכולם ש"הוא בסדר" והתפקוד שלו היה מעולה. מובן שצריך לתחקר ולהפיק לקחים כדי שבאירוע הבא ההתנהלות ואופן התפקוד יהיו טובים יותר, אך ריצת האמון לתפוס גורם כזה או אחר ולהאשים אותו לא מועילה ולא מקדמת. היא גורמת לכך שאנשים לא ירצו לקחת אחריות וגורמת להסכנות במקרה הטוב ולפחדנות במקרה הרע. אנחנו כאזרחים צריכים לתת יותר גיבוי לאותם האנשים וגופים הפועלים בשעות משבר. אף אחד לא חף מטעויות, אך יש דרך אחרת ואחריות יותר להעביר ביקורת. וברמה האישית רציתי להודות לכל מי שפעל ועמל למעננו כדי שנעבור את הסערה בשלום ובמיני סבל.

פופוליזם בלתי נשלט > מבקר המדינה, יוסף שפירא, תוך כדי הסערה, בעוד השלג ממשיך לרדת, כבר הצהיר שבכוונתו לבדוק לעומק מי אחראי. זו התנהגות פופוליסטית ונלוזה. מסתבר שגם הוא הצטרף לאווירת העלייה כדי לזכות בכמה נקודות זכות (כעת, גם המוסד שבראשו עומד מבקר המדינה נתון לביקורת קשה ונוקבת תחת הכותרת "אין מבקר למבקר". חשדות לאי סדרים וכו'). כדאי לבדוק איזה יועץ תקשורת הציע למבקר לתקוף בשעת סערה... ונבקש מהמבקר שייתן דוגמה אישית של איפוק ושליטה עצמית בזמן אמת.

שבת שלום, נבו כץ.

הוצאה לאור: קרן אביה | **לפרסום, למודעות ולהנצחות:** ורד כהן-חדד 02-5350915 | gdaat@pisrael.com
הפקה ופרסומות: פרסומי ישראל | **עורך:** נבו כץ | **ע. לשונית:** יעל בית הלחמי | **עיצוב:** תמי כהן ואביטל ירושלמי
תוכן המודעות על אחריות המפרסמים בלבד ■ אין במאמרים משום המלצות מקצועיות או טיפוליות ■ לא לקרוא בשעת התפילה
נא לשמור על קדושת הגיליון ■ כל הכנסות הגיליון קודש למלחמה בתאונות הדרכים © כל הזכויות שמורות לפרסומי ישראל ■ חמרי הגיליון: 4 ש"ח סולל מפיץ

הדלקת נרות	מוצאי שבת
ירושלים: 4:02	ירושלים: 5:18
תל אביב: 4:20	תל אביב: 5:20
חיפה: 4:09	חיפה: 5:16

נחליאל

בית במחיר נאיבי

זו ההזדמנות שלכם לגור בבית פרטי ביישוב פורת, ליהנות מקהילה תורנית חמה, קירבה למוסדות חינוך איכותיים, ומגוון שירותים קהילתיים, הכול במחיר נגיעה!

בית חד משפחתי
צמוד קרקע 105 מ"ר
774,000 ₪

היישוב: תורני קהילתי | **המיקום:** כ-50 דק' מירושלים | **כ-25 דק' ממודיעין**
כ-90 משפחות | **פפשו אותנו באינטרנט: נחליאל - יישוב בפריחה** | **לפרטים:** הראל 052-5665993
*צמוד למדד תשומות הבניה 11/13

קריית החינוך
גבעת ושינגטון

פרסומי ישראל

אמנות זה בחינוך שלנו

**תלמידת כיתה ח' ו-ט',
רוצה ללמוד אמנות ברוח יהודית?
קריית החינוך גבעת ושינגטון מזמינה אותך להצטרף
לאולפנה תורנית חדשה לאמנויות
הפתיחה בע"ה בשנה"ל התשע"ה
מגמות: מחול | מוזיקה | אמנות פלסטית | קולנוע
אפשרות ללימודים במסגרת אקסטרנית או פנימייתית
פונות מתאימות יוזמנו ליום ראיונות ומבחנים**

בית הספר הגבוה לאמנות
גבעת ושינגטון

פ
ר
ס
ו
מ
י
י
ש
ר
א
י
ל

בית ספר למוזיקה
גבעת ושינגטון

לפרטים והרשמה
חני: 08-8511506 | פקס 08-8511505
chanis@washington.ac.il

כדי שמכאן ואילך תתאפשר היציאה בדרך של שידוד מערכות הטבע.

עם ישראל לא גילה מספיק נכונות להיגאל, כפי שחז"ל אומרים, שמשלתפי המשלחת שהייתה אמורה להופיע לפני פרעה ולדרוש "שלח את עמי ויעבדוני", נשמטו אחד אחד - הם פחדו לבוא לפני פרעה. כשבאו משה ואהרן, היה יכול פרעה לומר להם: 'את מי אתם מייצגים, העם לא רוצה'. משום כך בא עליהם העונש של הכבדת עול השעבוד, אך התוצאה הייתה שנסללה הדרך לגאולה, ועם ישראל הגיע למעמד הר סיני כדי לומר "נעשה ונשמע".

המפרשים אומרים שגלות מצרים היא אב טיפוס לגלויות האחרות, כפי שאנו רואים בדורות שלנו את המצב בו עם ישראל נתון. אנו מאמינים שעם כל הייסורים הפוקדים את עמנו כתוצאה מהחולשות, בסופו של דבר ניגאל. אין לנו ספק שתהליך גאולת עם ישראל שהתחיל בדורנו יגדל ויפרח, עד שנוזכר לראות בשוב ה' את שיבת ציון ובישועת ה' על עמו ונחלתו. ■

שאלות ניתן לשלוח ל: haravlior1@gmail.com

!! כמובן חלק גדול מעם ישראל לא הגיע למדרגה הזו ולא יצא ממצרים, וגם לאלו שיצאו ממצרים היו מדי פעם מעידות, אך מבחינה בסיסית עם ישראל הוכשר על ידי הגלות לומר "נעשה ונשמע" !!

את המטרה שלשמה עם ישראל יצא אליה. לא כולם הגיעו למדרגה הראויה, ולא כולם היו מוכנים לגאולה. משה חשב שעדיף שיישארו עוד זמן מה במצרים, למרות המשך סבל עול השעבוד, בכדי שבסופו של דבר יצאו לחרות עולם ולא יגלו שוב.

אולם משה רבנו לא ידע, שאם יישארו עוד עלול להיווצר מצב שכבר לא יהיה את מי לגאול, חלילה. משל לאדם שנפצע קשה בתאונת דרכים, אם יגישו לו טיפול רפואי בהקדם יצילו את חייו, אך אם חלילה ימשיך לדמם על הכביש, לאחר זמן קצר לא יהיה את מי להציל. משום כך "הכריח" הקב"ה את משה רבנו לגאול את ישראל.

לפי זה צריך להבין את דברי משה רבנו בהמשך: "למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתי, ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך". אם לא הגיע זמן הגאולה - מדוע נשלחתי, ואם הגיע - מדוע הוכבד עול השעבוד?

בפסוקים אין תשובה מפורשת לכך, אך המפרשים אומרים, שמה שאמר הקב"ה "עתה תראה אשר אעשה לפרעה" - זאת התשובה. הקב"ה מבקש לומר למשה, שלא יחשוב שהכבדת עול השעבוד היא 'המצאה' של פרעה, אלא שהכול לפי התכנון של ה'; מפני שעם ישראל לא היה זכאי לכך שמהלך הגאולה יתחיל בשידוד מערכות הטבע ע"י ניסים. הכבדת עול השעבוד באה כתחליף לאי זכאותם.

"עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו" - הכול מתוכנן ע"י הקב"ה,

ספר שמות בכללו נקרא על ידי הראשונים "ספר הגלות והגאולה". הגלות היא קיום הנבואה שנאמרה לאברהם אבינו "גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה". מה הייתה מטרת הגלות, מה היא תרמה לבניינה של האומה?

אומרים המפרשים, שהגלות הייתה כדי שעם ישראל יפנים את עניין ביטול הרצון העצמי להשתעבדות כלפי שמיא. כמו שעבד אינו עושה כל מה שליבו חפץ, אלא את מה שאומרים לו, כך גם כאן, העבדות הקשה באה לדכא ולהחליש את החומר עד כדי שיוכלו לומר "נעשה ונשמע". כמובן חלק גדול מעם ישראל לא הגיע למדרגה הזו ולא יצא ממצרים, וגם לאלו שיצאו ממצרים היו מדי פעם מעידות, אך מבחינה בסיסית עם ישראל הוכשר על ידי הגלות לומר "נעשה ונשמע". כשהחליט הקב"ה להוציא את עם ישראל ממצרים, אמר הקב"ה למשה "ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים". לפי חז"ל, רק לאחר שבעה ימים נאיות משה לקבל על עצמו את השליחות הזאת. כיצד יתכן שמשה רבנו לא קיבל מיד את השליחות, הרי היה צר לו מסבלם וצרתם של בני ישראל? אנו רואים בתחילת הפרשה, שכאשר יצא משה מפלטיין של מלך וראה איש מצרי מכה איש עברי, מיד נחלץ לעזרתו להצילו, ואם

הוא יודע שעם ישראל סובל מאד, איך הוא אומר "שלח נא ביד תשלח"? מדוע לדחות את הגאולה ולא לגאול עכשיו?

אלא, שידע משה רבנו כי גלות מצרים טרם השלימה

האם 'ניטל' ה'ניטל'?

הרב מנחם בורשטיין - ראש מכון פוע"ה

יורה
דעה

לידי עבירות חמורות, מחלוקת לשון הרע וכדו', אבל לבני תורה אין שום היתר 'חתם סופר', ליקוטי תשובות, לב).

כשנשאל פעם בחור שבלבושו היו חסרים כפתורים מדוע אינו תופרם? השיב - 'אז מה יישאר לי לעשות ב'ניטל'?

יש האוכלים שום ב'ניטל', לרמוז על סירחונם של הגויים. ששום, גם מבריה החיצוניים במיוחד בלילה זה הצריך הגנה ושמירה כי לא לומדים. כך הוא מגן מפני הקליפות.

אם יש לכם עוד דברים מעניינים בנושא תמיד נשמח לשמוע pvpuah@gmail.com ויתר דברי יום זה, מובאים בחוברתנו 'האם 'ניטל' ה'ניטל'?' שניתן לקבלה במייל הנ"ל.

בארץ ישראל, המשיכו חסידים רבים לנהוג מנהג זה. אך מקובל, מהרב שמואל הלר אב"ד צפת שאמה: בארץ ישראל אין לחוש ל'ניטל' כלל, כי הנהגת הקב"ה בארץ שונה מבחו"ל. כתב מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל, שבכל ארצות המזרח לא ישמע ולא יזכר מנהג זה כלל (בי"א ז, כט).

פעם שאל כומר את הגאון רבי יונתן אייבשיץ: הלא כתבו חכמים שהעולם עומד על התורה, ואם כן בשעות הללו אשר אינכם לומדים, על מה העולם עומד? השיב לו: מנהג ישראל תורה היא. מנהגם של ישראל שאינם לומדים, הוא בעצמו התורה שעליה העולם מתקיים (ע"פ חידושי הרי"ם) ■

בשימים הראשונים היו צוררי היהודים עורבים להם ומכים בלילה ההוא את אותם שמצאו ברחובות. על כן, גזרו חכמי הדור שישבו בבתייהם" (ראה 'מועדים לשמחה' - ב, לרב טוביה פריינד).

בעל 'קורבן נתנאל' כתב שהטעם הוא משום אבלות, על שנוולד בו אותו האיש, ובלילה הזה "ישב בדד וידם כי נטל עליו" (איכה ג, כח). "אותו האיש" למד תורה בצעירותו ומדוע לא תגן עליו? יען שלא למד תורה לשמה. על כן, בלילה זה חוששים שלא יהיה קטרוג על הלומדים שלא לשמה, שלא יענשו כ'אותו האיש'. הזהירו הגדולים שביטול מדברי תורה הוא רק עד חצות. לכן, יש לילך לישון במוקדם כדי שיקומו בחצות ללמוד תורה.

מקורות רבים בעניין ה'ניטל' צונזרו ע"י הנוצרים במהלך הדורות.

מה עושים בליל חורף ארוך זה? על המהרש"א מסופר שבליילה זה היה עושה את חשבונות הצדקה, יש שהיו מעיינים בספרי מלחמות וטבע, יש שהתירו לקרוא סיפורי צדיקים. יש שנהגו ללמוד שפה זרה בלילה זה. ויש שקבעו אספות של צורכי הקהילות לערב זה. מצינו בספרים שונים, שרבים נהגו לשחק שח-מט בערב זה, שיש בו בחינת 'בכל דרך דעה' וזה מוסיף חכמה בראש, כדי שיוכלו להבין, אח"כ, תורה יותר טוב.

אני לא יודע אם ראוי לספר, שיש שנהגו לשחק בקלפים בלילה זה. וסגנון על אנשים אלו ש'רק לאנשים קלי דעת התירו המשחקים כדי שלא יבואו

מסופר על גדול אחד שהיה לומד בליל ה'ניטל'. פעם נכנס חכם אחד לבקרו ומצאו לומד. שאלו: מדוע כבודו לומד ב'ניטל'? ענה לו: שרוצה לראות את הגיהנום של אלו הלומדים ב'ניטל'. אמר לו החכם שעל לימוד בליל 'ניטל' אין גיהנום כ"כ. אבל, להלעג על מנהג ישראל בוודאי יש גיהנום. קיבל מיד את דבריו וסגר את הגמרא שלמד בה.

כיום, חלק מאתנו אינם מכירים את המנהג אשר הובא בספרי הראשונים ונהגו בו רבים מהחסידים מדורי דורות, שלא ללמוד בלילה המקובל שנוולד בו אותו האיש - יש"ו.

לילה זה נקרא "ליל ניטל" (או 'ניטל'). מהו 'ניטל'? הבני יששכר' אומר שזה על שם נטילתו ועקירתו מן העולם היהודי של יש"ו. יש שכתבו שהוא כינוי לאותו האיש כיוון שנהרג ונתלה על העץ (רבי אליעזר בריזל בביאור לספר אגודה). ויש שאמרו שמקורו במילה הלטינית "נאטאל" שפרושה - "יום הולדת". "למעשה בקהילות האשכנזים ה'ניטל' הוא בכ"ה בדצמבר, בשאר קהילות וערי פולין, רוסיה וגליציה מחזיקות את הז' בינואר כ'ניטל'" (נטעי גבריאלי). "הטעם הפשוט שאין לומדים ב'ניטל', הוא משום,

!! חלק מאתנו אינם מכירים את המנהג אשר הובא בספרי הראשונים ונהגו בו רבים מהחסידים מדורי דורות, שלא ללמוד בלילה המקובל שנוולד בו אותו האיש - יש"ו !!

והיו לאחדים

הרב אליעזר איגרא - דיין בביה"ד הרבני הגדול, אב"ד הרבני בבאר שבע ורב המושב כפר מימון

סיומה של המחלוקת בין האחים שבטי י-ה אותם קראנו בפרשיות השבוע הוא גם שיאה של גאולת ישראל בתיאורו של יחזקאל פרק לז:

"כֹּה אָמַר ה' הִנֵּה אֲנִי לֹקֵחַ אֶת עַץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרֹו חֲבָרֹו וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלַי אֶת עַץ יְהוּדָה וְעִשְׂתִּיתֶם לַעֲץ אֶחָד וְהָיָה אֶחָד בְּיָדִי: וְעִשְׂתִּיתִי אֹתָם לְגִי אֶחָד בְּאָרֶץ בְּהָרִי יִשְׂרָאֵל וְיִמְלֹךְ אֶחָד יְהִי לְגֵלָם לְמֶלֶךְ וְלֹא יִהְיֶה יְהִי עוֹד לְשָׁנֵי גוֹיִם וְלֹא יִקְרָצוּ עוֹד לְשָׁנֵי מִמְלָכֹת עוֹד."

הכלי הממלכתי החשוב ביותר הקיים היום במדינת ישראל, לקיומו של עם ישראל כעם אחד, הוא מערכת בתי הדין הרבניים. עם ישראל שב לארצו מארבע כנפות הארץ. לאחר גלות ארוכה בת אלפיים שנה בה התפוצות השונות דברו שפות שונות, ונהגו מנהגים שונים. השמחה הגדולה שאנו מציינים ביום ט"ו באב, שלא היו ימים שמחים כמותו, היא השמחה שהותרו שבטים לבוא זה בזה, התקווה לחיבור בין חלקים שונים של האומה, היא דרך היכולת של הקמת משפחות משותפות בין חלקי האומה.

המצב שבו אנו נמצאים כיום שהנישואין והקמת משפחות אפשרית בין כל חלקי האומה אינה דבר של מה בכך. אם נבדוק לדוגמה את עולם הכשרות נמצא שיש גופים שונים שנותנים כשרות, וישנם קהילות שאוכלים רק מכשרות זו ואינם אוכלים מכשרות

// המצב שבו אנו נמצאים כיום שהנישואין והקמת משפחות אפשרית בין כל חלקי האומה אינה דבר של מה בכך //

אחרת ולהיפך. מצב זה אינו קיים לאושרנו בתחום המצב האישי בעם ישראל, הכרת יחסין, נישואין, גיטין, וגירוש, שבאחריות הרבנות הראשית וביותר תחת מערכת בתי הדין הרבניים. כל אלה מקובלים ומוכרים על כל הפלגים ועל כל העדות, ולא בארץ ישראל בלבד אלא בכל העולם היהודי כולו. גט שניתן בבית הדין הרבני מקובל ומוכר בכל בתי הדין והקהילות היהודיות ברחבי העולם.

אולם, לא זהו המצב בשאר העולם היהודי, יש גיטין אורתודוקסים, מקהילות שונות ובתי דין שונים, וכן גיטין קונסרבטיביים ורפורמיים. בדור האחרון עם עליית אחוזי הגירושין נוצרים מצבים קשים ביותר: אישה מתגרשת מבעלה, מקבלת גט ונשאת לאחר. נולד לה ילד, וכאשר הוא מבקש להינשא מבררים על מקור הגט של אמו ופוסלים אותו, מפני שהוא נחשב ממזר. או אישה הרוצה להינשא ולא נותנים לה כי הגט שבידה אינו גט. בעיה נפוצה קיימת והיא אישורי יהדות, אדם מוציא אישור שהוא יהודי, אך מי נתן לו את האישור ועל סמך מה?

אחד מניסי גאולת ישראל היא מערכת בתי הדין הרבניים. לצערנו, בשנים האחרונות מדי שנה מתגרשים כ-11,000 זוגות בבתי הדין הרבניים, ואיש אינו מערער על כשרות הגיטין. לשמחתנו, אלפים באים כל שנה לקבל אישורי יהדות ואין איש מערער על כשרותם לבוא בקהל. צריך לדעת שכל יקר זה שבידנו נפיק ויש לשמור אותו מכל משמר. יש לסייע לו למלא את תפקידו, לדאוג לתקנים, מבנים ראויים, כוח אדם וכו' כדי שיוכל לתת את השירות לו נזקק הציבור מתוך התייעלות מתמדת.

חמ"ד בית חינוך נמשפחה

משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי

הודעה להורי ותלמידי החינוך הממלכתי דתי הליכי קליטה ומיון לחטיבות הביניים ולבתי הספר העל יסודיים, לישיבות התיכוניות ולאולפנות לקראת שנה"ל תשע"ה

מינהל החינוך הדתי, ראשי רשתות החינוך ומנהלי מוסדות החינוך העל יסודי הממ"ד במדינת ישראל, מבקשים להביא לידיעת ציבור ההורים, על המשך המדיניות המסדירה את המעברים מכיתות ו' ל-ז' ומכיתות ח' ל-ט', בכל מוסדות החינוך העל יסודי הממ"ד.

לוח זמנים	הנושא
לא תתקיימה בחינות כניסה לקראת רישום. הרישום מתבסס על תעודת בית הספר מכיתה ח' יחד עם הישגי התלמיד במשימות הערכה במתמטיקה ושפה עברית, וראיון אישי שיתקיים במוסד המבוקש	בחינות כניסה
משימת הערכה במתמטיקה תקיים אי"ה ביום חמישי ח' בשבט (9/1), בשעה 10:00. משך ביצוע המשימה: שעה וחצי	משימות הערכה בשפה עברית/מתמטיקה יתקיימו לכלל תלמידי כיתות ח', הציונים יועברו על ידי מינהל החמ"ד למוסדות הקולטים
החל מ- י"ח כסליו תשע"ד (21.11.2013)	שיווק מוסדות חינוך, והזמנת תלמידים לביקור ופעילות התרשמות והכרות
החל מ- ט"ו בטבת תשע"ד (18.12.2013)	ערבים פתוחים ומפגשי התרשמות להורים
החל מ- ט"ו בטבת תשע"ד (18.12.2013) עד כ"ה שבט תשע"ד (26.1.2014)	בקשת רישום ע"י ההורים באתר הרישום הארצי של החמ"ד לעולים לכיתה ט' למוסד פנימייתי ארצי בלבד
החל מ- ב' באדר א' (2.2.2014) עד כ"א באדר א' (21.2.2014)	ראיונות ותלמידים ע"י צוותי הניהול והחינוך במוסדות המבוקשים
בנים: החל מ-כ' באדר א' (20.2.2014). בנות: החל מ-י"ב באדר ב' (12.3.2014).	קבלת תשובות והזמנה לביצוע רישום

כניסה לאתר הרישום, ופרטים נוספים על התהליך היכנסו לאתר החינוך הע"ס ממ"ד, בכתובת:

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Hemed/AlYesodi/Maavarim/hmdmate@education.gov.il>

הרב יעקב אריאל

רב העיר רמת גן ונשיא הישיבות הקטנות

הרב חיים דרוקמן

מנכ"ל רשת אמי"ת ראש רשת אור תורה סטון ראש רשתות מרחביה ונועם יו"ר מרכז ישיבות בני עקיבא

ד"ר אברהם ליפשיץ

מנהל מינהל החמ"ד

הרב אוריאל עובדיה

מפ"א בתי"ס יסודיים בחמ"ד

מר רם זהבי

מפ"א בתי"ס ע"ס בחמ"ד

הדרך הקלה לשירותי הממשלה

www.gov.il

היישובים להבין שאפשר לשנות, ושבאמת, אם נפעל ביחד, יכול להיות פה הרבה יותר טוב. מעבר לכך יש אתגרים לא מעטים כגון רתימת משרדי הממשלה השונים לפרויקטים הדורשים את השקעתם, עבודה מול שרים, חברי כנסת ומשפיענים כדי לקדם נושאים מרכזיים באזור, וכמובן שהאתגר האמיתי הוא הביצוע בפועל של תוכניות חיזוק יישוביות, ומימוש הפתרונות לאתגרים האזוריים שהוזכרו.

מהו הר חברון עבורך?

קודם כל, הר חברון הוא האנשים. ערכיים, טובים, ישרים, מחוברים לאדמה. אנשים שרחוקים מהפוזות ומחברים לעשייה. אנשים שקשורים לארץ הזו בקשר פיזי של ממש.

מבחינה המקום עצמו, אני אוהב את הנופים הבראשיתיים של ההר. המרחבים הפתוחים, הגבעות, השדות הרחבים. התחושה שדוד המלך הלך פה פעם לפני, אולי קפץ לאיזה מעיין או בור מים. הרוח שנושבת בפנים ומביאה אוויר חי ונקי.

איך ניתן להביא זוגות צעירים ומשפחות חדשות לישובי המועצה?

הרמה הבסיסית היא יצירת יישובים בעלי איכות חיים ברמה גבוהה. משפחות נמשכות באופן מיידי כמעט למקומות שטוב לחיות בהם. מעבר לכך, ישנה קליטה רצינית של משפחות - אך גם הגירה שלילית. איכות חיים גבוהה תשאיר כאן את המשפחות הללו.

בתקופה הקרובה עומד להיווצר פוטנציאל קליטה גדול בהר חברון, משילוב של שלושה גורמים: מעבר בסיסי צה"ל לגב, הקמת "יישובי מבואות ערד" על ידי הממשלה, והרחבת כביש 6 עד לצומת שוקת. בתפקידי כעוזר שר השיכון לענייני התיישבות בדרום, אני מכין את המועצות השכנות לקליטת המשפחות שיגיעו, אזרחים ואנשי קבע, ובאמצעות שימוש בכלים נכונים ועבודה משותפת עם צה"ל והממשלה, נביא לכאן משפחות רבות.

מיהו המודל לחיקוי ומיהו הדמות שהשפיעה עליך ומדוע?

הרב חנן פורת. הוא זה שלקח אותי, יד ביד, לתפקיד הציבורי הראשון שלי - הקמת וניהול היישוב "הדר ביתר", כיום העיר ביתר. אדם ענק שהיה שילוב של מנהיג גדול ומשורר רגיש, לוחם קרבי ותלמיד חכם עצום, יהודי ברמ"ח אבריו וישראלי בשס"ה גידיו. טרם הבנו את עומק השינוי שהוא הביא לעם ישראל

דוחף את ההר

על קו סיום המירוץ לראשות המועצה האזורית הר חברון פגשנו את איציק זורגי המאמין באנשים ובמקום שכל כך אוהב. ראיון.

מגורים: היישוב מעון

גיל: 51

משפחה: נשוי לחוה, אב לחמישה וסב לנכד
מקצוע: מזכיר היישוב מעון, עוזר שר השיכון לענייני התיישבות בדרום

למה החלטת להיכנס לזירה הפוליטית?

לא החלטתי להיכנס לזירה הפוליטית אלא להמשיך בזירת העשייה והשליחות, שבה אני פועל כבר כ-30 שנה. כל מי שעוסק בעשייה ציבורית יודע שמדובר בעסק ממכה: יש לך אפשרות להשפיע באמת ולעזור לשפר את חייהם של אנשים רבים. זה הכישרון שקיבלתי מה', ואיתו אני מנסה לעשות כמה שיותר טוב.

מהם הנושאים שתוצה לקדם במידה ותבחר?

אני מאמין שצמיחה אזורית מתחילה מאיכות החיים של התושב. לכן נתחיל ביישום תוכנית עבודה מיוחדת ליישובים, ונתפור "חליפה" אישית לכל יישוב המעצימה את נקודות החוזק שלו ותומכת בנקודות החלשות. במקביל, אקדם ברמה

האזורית קליטת משפחות חדשות, יצירת מקומות תעסוקה, שיפור מצב התחבורה והכבישים (תחבורה, תשתיות ושילוט), העצמת הנוער והצעירים, והקמת מוקד רפואי מרכזי.

איפה אתה רואה את המועצה בעוד כעשור?

בהר חברון טמון פוטנציאל אדיר: חבל ארץ יפהפה וחקלאי, בעל קהילות נדירות באיכותן.

אני רואה את הקהילות גדלות ומתפתחות. אני רואה את היישובים פורחים ומטופחים. אני רואה אנשים חיים את חייהם בצורה שלווה וטובה, באיכות חיים ותרבות פנאי ברמה גבוהה. אני רואה את עם ישראל מתחבר להר ומבטל את החומות, המציאותיות והדמיוניות. אני רואה אזורי תעשייה פורחים, ועסקים קטנים משגשגים. אני רואה את האוכלוסייה מכפילה ומשלשת את עצמה, תוך השתלבות בקהילות הקיימות ושמירה על הייחודיות המופלאה שלהן.

מה האתגרים העומדים בפני ראש המועצה הנכנס?

האתגר הראשון הוא הנעה לפעולה. לגרום לתושבים, לאנשי המועצה ולהנהגות

בעין ציונית

בין שטוקהולם לחיפה

אשר יאיר סחין

אלדד, ממנהיגי הלח"י, פוטר מעבודתו כמורה לתנ"ך מחשש שיביע את עמדותיו הפוליטיות בבית הספר. פרופ' בנציון נתניהו נתקל בקשיים רבים באקדמיה הישראלית בשל השתייכותו לזרם הרוויזיוניסטי ולבסוף עבר למספר שנים לארה"ב שם הצטיין בתחומי מחקר והפך להיות מהמומחים הגדולים בתחומו. אך למרות הבושה שבהחלטת אוניברסיטת חיפה לא להעניק תואר ד"ר לשם כבוד לפרופ' אומן בשל דעותיו הפוליטיות, לא נראה לי שהכבוד הזה יחסר לאדם כמו ישראל אומן שהגיע כבר כאמור לשיא הפסגה האקדמית העולמית. אוניברסיטת חיפה, שבכל המדדים הבין-לאומיים מדורגת הרחק מאחורי מוסדות אקדמיים ישראלים כמו האוניברסיטה העברית (בה מלמד אומן) והטכניון יכולה הייתה להתפאר בכך ששמו יפאר את המוסד, אך לפרופ' אומן לא נראה שזה ממש מזיז אם נותנים לו כבוד בחיפה לאחר שנתנו לו את הכבוד הראוי בטקס פרס הנובל בשטוקהולם ■

השבוע התברר כי פרופ' ישראל אומן, חתן פרס נובל לכלכלה, לא יקבל תואר ד"ר לשם כבוד מאוניברסיטת חיפה בשל עמדותיו הפוליטיות. עיתון "הארץ" חשף כי הועד המנהל של האוניברסיטה בראשות איש השמאל עמי איילון העלה את שמו של פרופ' אומן כמועמד ראוי לתואר, אך הוא נפסל בשל כך "שעמדותיו אינן משקפות את ערכי האוניברסיטה".

פרופ' אומן כידוע מבטא את דעותיו הפוליטיות ברבים ובין היתר הוא מתנגד נחרצות לפינוי יישובים והוא מזוהה עם הצד הימני המובהק של המפה הפוליטית בישראל. נשאלת השאלה מהם "ערכי האוניברסיטה" של אוניברסיטת חיפה? לכאורה, ערכי אוניברסיטה במדינה דמוקרטית כמו שלנו אמורים להיות ערכים כמו פלורליזם, קבלת דעות שונות, הישגים אקדמיים, פריצות דרך מדעיות ועוד. אך נראה שכל אלו לא מעניינים את עמי איילון כי אחרת לא ניתן להסביר את התעלמותו מכך שפרופ' אומן הוא מהמובילים בתחומו בעולם ומצוינותו האקדמית היא זו שבגינה זכה בפרס הנובל היוקרתי והמכובד.

הפוליטיזציה של האקדמיה בישראל עלתה בכך מדרגה. אם חוקר בעל שם עולמי כמו ישראל אומן נפסל מתואר לשם כבוד רק בשל עמדותיו הפוליטיות, יש מקום להתערבות בלתי מתפשרת של המועצה להשכלה גבוהה ושל משרד החינוך. החלטה זו מזכירה את ימי ראשית המדינה בהן שלט שלטון מפא"י וכל מי שלא זוהה עם ערכיה סולק והודר ממערכת החינוך הממלכתית. ד"ר ישראל

|| הפוליטיזציה של האקדמיה בישראל עלתה בכך מדרגה. אם חוקר בעל שם עולמי כמו ישראל אומן נפסל מתואר לשם כבוד רק בשל עמדותיו הפוליטיות, יש מקום להתערבות בלתי מתפשרת של המועצה להשכלה גבוהה ושל משרד החינוך. ||

ספרו של מרן הראשון לציון המקובל האלקי הרב מרדכי אליהו זצוק"ל מאמר מרדכי - הלכות לימות החול

מתוך הספר:

"קריאתה בנסיעה - אם נוסע ברכבת או במכונית וכדו' - יכול לקרוא קריאת שמע בעת הנסיעה. אבל אם הוא נהג ורוצה לקרוא - חייב לעצור"

"כיסויי ראש לנשים - נשים רווקות אינן חייבות בכיסוי הראש כשעומדות לתפילה."

**חובה בכל בית
עכשיו במחיר מיוחד!**

להזמנות: 02-6521195 או באתר: www.harav.co.il

ניתן להשיג גם בפורמט כיס.

חינוך מעורב דתיים וחילונים

רק לקוות שמרד
הנעורים שלהם
לא ישלח אותם
לחיק הפנאטיות.

זרם החינוך הזה
עדיין בחיתוליו.
הוא לומד את דרכו
ולא מתבייש לדדות
ולגמגם. בשנים הראשונות

כל משפחה הייתה צריכה להגדיר את עצמה באחת
ממשי הקבוצות, למען הסדר הטוב. דווקא הקליטה של
תלמידים מסורתיים מתוך שכונת הקטמונים אילצה
את האידיאולוגיה ה"קשתית" להיפרד מעט מעולם
ההגדרות של היהדות האנגלו-סכסית, ולהתמודד עם
הבלתי מוגדרים.

דוגמה נוספת היא "מסיבות הסידור". עד לפני כמה
שנים, מסיבת הסידור בכיתה א' הייתה עניין בלעדי
לקבוצת הדתיים. גם זה השתנה. כיום מאמינים כולם
שהתפילה, כרעיון וכטקסט, שייכים לכל דובר עברית.
במסיבת הסידור החדשה של קשת, הילדים מציגים
קטעים שמתייחסים לתפילה כשיח קודש, כמצווה
דתית יום-יומית, וקטעים אחרים שרואים בה שירה,
מקור השראה או מורשת אבות. מעולם לפני כן, כתלמיד,
או כמורה, לא התרגשתי כל כך ממסיבת סידור. וזה לא
רק מכיוון שהפעם מדובר בילדים שלי, אלא מפני שהיה
שם משהו מתוקן ומתקן. הילדים שרים שיר תפילה
דתי ושיר תפילה חילוני, וגם פיוט מזרחי והכל שייך
לאותו עולם. למותר לציין, בחינוך הצודק של ילדותי
לא היה מקום לא לחילוני ולא לספרדי.

ואולי זה כל העניין של החינוך המשלב, ללמד אותך
לפנות מקום.

הורים המעוניינים לקבל פרטים נוספים על החינוך
המשותף מוזמנים ליצור קשר עם צו פיוס ■

ואת הסביבה בשאלת "דתי או חילוני?" על כל דמות
קולנועית, ספרותית או תנ"כית שנתקלו בה. משה היה
דתי? ופרעה? יהודה המכבי? ומה עם אלוהים? והנה
הבחנה: בילדותי נהגנו לשאול האם אלוהים מנצח
את מאצ'יסטה, או יכול לברוא אבן שלא יוכל להרים.
הילדים שלי, המשולבים, שאלו האם הוא דתי או חילוני.
קשה לי להכריע איזו מהתיאולוגיות האינפנטיליות
חביבה עלי יותר.

הילדים שלי מתחנכים בבית הספר "קשת" כי ההורים
שלהם חושבים שהחילונות היא זרם ביהדות. הזרם
החשוב ביותר בעת החדשה, והוא בתוך היהדות ובתוכנו
וצריך ללמוד אותו ואיתו. הם הולכים ל"קשת" כדי
שלא ילכו בדרך השלילה, ולא יתפתו לבסס את זהותם
היהודית שלהם על הנחות כוזבות משמיות ופחדניות,
שממילא לא מחזיקות מים. הם משיכמים בבוקר לעוד
יום של חינוך משלב כי החיים שלהם ממילא משולבים.
אבל החיים של מי לא?

יש אמנם אגפים מוחלטים בעם הזה, מה שנהוג לכנות
במילה העברית, הכול כך סמלית - "גמור". יש כאן חרדים
גמורים, חילונים גמורים, וחלקם, חייבים להודות, גמורים
לחלוטין. טוטאל לוס... אבל רובנו ממוקמים איפה
שהוא על הסקאלה ולא דווקא בנקודה אחת קבועה,
אלא מרצדים לאורכה ולרוחבה (יש לה גם רוחב!). ומי
שכבר הגיע למסקנה שדתי הוא לא ההפך מחילוני,
יצטרך לחשוב במוקדם או במאוחר על ההשלכות
החינוכיות של כל זה.

למען האמת ההתלבטות העיקרית שקיננה בלבי הייתה
על עצם היומרה לקצר את הדרך עבור ילדי. לתת להם
נוסחת קסם על מגש של כסף. אולי היה נכון יותר לשלוח
אותם, בהפוך על הפוך, דווקא למקום שיקומם אותם.
יעלה להם על העצבים. יעורר אצלם את יצר המרד
והשינוי. למה לא לרשום אותם לבית הספר שלי? אבל
בסופו של דבר, האינסטינקט האבאי הוא לגונן, ובחינוך
אין דבר כזה הפוך על הפוך. ואין זריקות לקרש. נותר

יש ילדים זיג זג

ג'קי לוי - גלי צה"ל וישראל היום

בדיחה פופולארית על החינוך המשלב מספרת על
שיעור תורה באחת הכיתות הנמוכות. המורה מספרת
על נוח והתיבה, והיא פונה לילדים ושואלת: "מי יכול
לספר לי, איך ידעו החיות שצריך להגיע לתיבה של
נוח כדי להינצל?"

אחד הילדים ממרה להצביע.

- "כן אריאל. איך ידעו החיות?" והילד עונה לה בביטחון
גמור: "אלוהים אמר להן!"

- "פה, אריאל" עונה המורה "תשובה מצוינת, אבל מה
נגיד ליואבי שלא מאמין באלוהים?"

יש משהו בבדיחה הזאת. החינוך הדתי-חילוני הוא תרגיל
אין סופי באקרוסטיקה. יש משהו חנוני להחריז, מאלף
ומרתק או מייגע ועקר, הכול בעיני המתבונן, בצורך
להתחשב כל הזמן ומכל הכיוונים. יש משהו לא כל כך
מכאן בהתעקשות של מאות משפחות לבסס את חינוך
ילדיהן על ההכרה בכך שלילי יושב משהו שחושב
אחרת, וימשיך לחשוב אחרת. והוא חי וקיים. והוא כאן
להישאר ולא. הוא לא עומד להיכחד, או להתבולל, או
לעוף לנו מהעניינים.

נהוג לטעון שאם הבדיחה לא הייתה על הילדים שלנו,
אז היינו צוחקים. אבל ההלצה הזאת היא בדיוק על
הילדים שלי, ובכל זאת היא מוציאה ממני חיוך. נכון,
יש משהו מצחיק בהתפתלות הבלתי נמנעת של החינוך
הזה. אבל כמי שגדל בממ"ד החד-מימד, ולמד על בשרו
כמה הדרך הישרה עשויה להיות עקומה, בחרתי לשלוח
את הילדים שלי לחינוך המשלב. אנשים חכמים שאני
מערך חושבים שמדובר בהרפתקה בלתי אפשרית.
אני אישית חושב שאי אפשר אחרת.

**השאיפה לשוויון קצת מעיקה. כבר מהגן כל ילד יודע
לשייך את עצמו לקבוצה הדתית או החילונית. בבית
הספר "קשת" קוראים לזה "קבוצת תפילה" ו-"קבוצת
מפגש", והפרידה הסמלית הזאת בבוקר היא סמל
זהות. זה מאוד מעסיק אותם, וילדיי נהגו להטריח אותי**

השקפת עולם מנוגדת

שלמה פיוטרקובסקי - 'בשבע' וערוץ 7

פי ההלכה, העגלה הריקה צריכה לפנות את מקומה
לעגלה המלאה. הנמשל כמובן ברור.

אולם, עד כמה שהדבר אולי לא נראה לחלקנו סביר,
העגלה החילונית כלל איננה ריקה, ודאי לא מנקודת
מבטה שלה. השקפת העולם החילונית היא השקפת
עולם מלאה וגדושה, בעלת אופי ומאפיינים מאוד
ברורים. תפיסת העולם החילונית איננה דבר של מה
בכך. מדובר בהשקפה מנוגדת ניגוד מוחלט להשקפת
העולם הדתית.

**לעבוד עם חילונים, לגור עם חילונים ולהיות חלק
מעולם שלם של חיים משותפים זה דבר נפלא, אולם
בשדה החינוך הדברים, כאמור, שונים. שותפות חינוכית
בין חילונים לדתיים עשויה להביא לא פעם לנטרול
הדדי. כאשר כל אחת מהדרכים, הדתית והחילונית,
לא יכולה להציב את עצמה בבירור, התוצאה עלולה
להיות "לא כאן ולא שם". לחילופין, אם מדובר בחינוך
שבו אחד הצדדים דומיננטי יותר, הרי שזה כבר לא
"חינוך משותף", ואחד הצדדים מבצע ויתור שאיננו
הוגן ואיננו סביר ■**

כל אחד מהצדדים מעצים את משנהו, אולם לא פעם
תוצאת השותפות היא נטרול הדדי.

החינוך הוא אחד המקומות שבהם השקפת העולם
באה לידי ביטוי באופן המובהק ביותר. אין חינוך ללא
השקפת עולם סדורה. השקפת עולם איננה רק עניין
פרקטי, עשה ואל תעשה, השקפת עולם מתחילה, קודם
כל ולפני הכול, בצורת ההסתכלות על המציאות. חינוך
נועד להנחיל למתחנך השקפת עולם, והוא מבוסס
בדרך ההנחלה על השקפת עולם. לא ניתן לנתק את
אופי החינוך מהשקפת עולמו של המחנך. לא ניתן לחנך
בכלל, באופן אוניברסאלי, ללא השקפת עולם ממנה
יוצא המחנך לעבודת החינוך.

אחד הסיפורים המעניינים והמפורסמים על ראשית
שנות המדינה נסב סביב שיחה שהתקיימה בין ה'חזון
א"ש', מנהיג היהדות החרדית, ובין ראש הממשלה
הראשון, דוד בן גוריון. בשיחה ניסה על פי המסופר
ה'חזון א"ש' להסביר לבן גוריון מדוע על החברה
החילונית לאפשר לחברה החרדית להמשיך ולשמור
על אורח חייה. הדימוי שבו השתמש ה'חזון א"ש'
לקוח מדין הלכתי על שתי עגלות שעוברות בדרך. על

"לא מצא הקדוש
ברוך הוא כלי
מחזיק ברכה
לישראל אלא
השלום", נאמר
במשנה במסכת
עוקצין. השלום
והאחדות בין כל חלקי
עם ישראל הם יסודות
חשובים, ללא כל ספק. כל עשייה בתחום זה היא
עשייה ברוכה והשותפות על כל חלקי העם היא בלב
השקפת העולם הציונית דתית, להבדיל מגישתה של
היהדות החרדית. למרות כל זאת, סוגיית החינוך היא
סוגיה שונה בהקשר זה.

בתלמוד הבבלי מופיעים מדי פעם פתגמים של חכמת
חיים, אחד המפורסמים שבהם הוא "קדרא דבי שותפי
לא קריא ולא חמימא". ובתרגום חופשי לשפה העברית
- הסיר של השותפים איננו קר ואיננו חם. מדובר כמובן
במשל, כאשר הנמשל הוא ששותפות איננה תמיד סידור
אידיאלי. אמנם במקרים מסוימים ישנה שותפות שבה

פרסומי ישראל

אמנה. מובילים בהתיישבות.

אנחנו באמנה מאמינים שהתיישבות זה קודם כל
לבנות את הארץ באהבה.

מרכז
מידע
אמנה | **1-800-260-240**
www.amana.co.il

אינטרנט מגזרי

הציבור הדתי לאומי שם דריסת רגל משמעותית גם בתקשורת המקוונת ולא רק בזו הכתובה. ישבנו עם שלושת עורכי האתרים המובילים של המגזר, ערוץ 7, כיפה וסרוגים לשיחה על תקשורת מגזרית והמרחב האינטרנטי.

כיפה
מאמינים באינטרנט

בעז נכשטרן, עורך ראשי 'כיפה'
גיל: 30
מקום מגורים: ירושלים.

אפילו קובעים אותו. זה החוזק של "כיפה", שאין לו אח ורע היום בביצה המגזרית (עם כל הכבוד וההערכה לקולגות). בזכות הבידול שלנו וההתמקדות בחדשות של הציבור הדתי, ב"כיפה" אפשר למצוא ידיעות על מחלוקת בין ישיבות הקו לשיבות ההסדר, על מתחים בתוך הבית היהודי או פרשנות עומק בפרשת הבחירות לרבנות הראשית - דברים שאין להם במה באתרים האחרים, בטח שלא בהיקף ובעומק שאנחנו מציעים.

מה ההבדל בין אתר מגזרי לכללי?

ההבדל הוא בצורת החשיבה, בניסוח הכתבות ובמחויבות לכללי הלכה, מוסר ואתיקה נוקשים הרבה יותר.

ספר על הישג עיתונאי של 'כיפה'?

רק השבוע חשפנו הקלטה של הרב טאו שבה הוא קורא לחסום כבישים נגד התנהלות הבית היהודי, ידיעה שזכתה ללא מעט סיקור (follow ups) לאחר מכן בכלי התקשורת השונים. אחרי למעלה מעשור "כיפה" חתומה על לא מעט הישגים שכאלה: בנייה עברו של הרב אבינר במוסד, פקודת המטכ"ל בנושא שירת נשים, וריאיון עם יועצת הרמטכ"ל לענייני נשים שטענה כי לדעתה לא מומלץ לבנות לשרת בצבא.

האם אתה חושב שאתם משפיעים על השיח הציבורי?

"כיפה" נמצאת היום ברשימת הקריאה של כל אחד ממובילי הדעה בציבור הדתי, יעידו על כך כמות המסרונים שאנחנו מקבלים אחרי האייטמים המתפרסמים באתר. בשנים האחרונות מחזרים אחרינו לא מעט פוליטיקאים חילונים המבינים כי דרכנו הם יכולים להגיע לציבור הדתי הרבה יותר טוב מכלי תקשורת אחרים.

מה הן שאיפות 'כיפה' ולאן ירצה להגיע בעוד מספר שנים מהיום?

השאיפה שלנו היא להמשיך ולהיות הגורם המאחד של הצינונות הדתית. תוך כדי קביעת סדר היום המגזרי.

מתי נוסד האתר כיפה ולאילו מטרה?

אתר כיפה נוסד לפני 14 שנה, בשנת 2000, כתחביב. הטריגר להקמת האתר היה ההמצאה בשעתו של מכירת חמץ באינטרנט, גימיק שהיום כבר מובן לכולם.

מה האג'נדה והייחודיות של 'כיפה'?

מאז הקמתו ועד היום האג'נדה המרכזית של "כיפה" היא לתת מקום לכלל חלקי המגזר. "כיפה" הוא אתר החדשות הדתי היחידי שבו תמצאו את תלמידי הרב עמיטל וגם את תלמידי הרב טאו, גם את הפמיניסטיות הדתיות, וגם את בניין שלם. אנחנו עושים מאמצים רבים, לפעמים בלתי נתפסים, כדי שכל אחד מן המגזרים ירגיש בנוח ו"כיפה" לא יהיה הטריגר לפירוד המגזרי. בסופו של דבר בחברה שלנו רב הדומה על השונה.

למה בכלל צריך אתרים מגזריים?

בניגוד לאתרים אחרים שחולמים שהם תחליף לynet או לוואלה, אנחנו מראש מגיעים ממקום יותר צנוע. אנשים קוראים את החדשות שלהם בלא מעט גופי תקשורת מכובדים וגדולים, הם באים ל"כיפה" בשביל לדעת מה קורה אצלנו - מהו סדר היום המגזרי. אנחנו לא רק מדווחים עליו, אנחנו לא מעט פעמים

מה האג'נדה והייחודיות של 'סרוגים'?

אנחנו פחות חדשות המגזר ויותר אתר חדשות המיועד למגזר, ככזה אנחנו מביאים ידיעות מהארץ וגם מהעולם, על אירועים בטחוניים, פוליטיים ופוליטיים ממש כמו אתר חדשות, וכל זה תוך מתן מקום בולט למתרחש במגזר.

למה בכלל צריך אתרים מגזריים?

משום שישנם דברים שמעניינים רק את הציבור הדתי ולא יקבלו חשיפה מחוצה לו. בנוסף לזה המגזר הדתי הוא חוד החנית של עם ישראל כיום בתחומים רבים, התהליכים שעוברים עליו משפיעים על העם ולכן חשוב לדעת מה קורה בתוך המגזר הזה.

ספר על הישג עיתונאי של 'סרוגים'?

אנחנו חשפנו לראשונה את כוונתו של נפתלי בנט לרוץ לראשות הבית היהודי. ובנוסף את יזמתו של הרב חיים דרוקמן להרצת הרב יעקב אריאל לרבנות הראשית לישראל. בהישגים, הצלחנו לסגור תכנית ברדיו חרדי בה גידפו את רבני הצינונות הדתית.

האם אתה חושב שאתם משפיעים על השיח הציבורי?

בתוך המגזר בוודאי, אבל גם מחוצה לו, אתה רואה התייחסות לדברים שפרסמנו בתקשורת הכללית.

מה הן שאיפות 'סרוגים' ולאן ירצה להגיע בעוד מספר שנים מהיום?

כמו כל אתר, אנחנו שואפים להגדיל את האתר, ולהוסיף עוד תחומי עניין ומדורים עבור קוראים וקהלים גם מחוץ למגזר.

אריה יואלי, עורך ראשי 'סרוגים'
גיל: 31
מקום מגורים: חיפה

איך הגעת לתחום התקשורת?

העיסוק באקטואליה תמיד משך אותי. אחרי הלימודים בישיבת הסדר, כתבתי במספר מדורי יהדות עד שהגעתי לאתר סרוגים.

מתי נוסד האתר סרוגים ולאילו מטרה?

אתר סרוגים נוסד באדר תש"ע ככלי תקשורת המספק חדשות הפונות למגזר הדתי ומחוצה לו, באופן בלתי תלוי.

מה ההבדל בין אתר מגזרי לכללי?

באתר כללי סוגיות שמשפיעות מאוד על המגזר, כמו עלות שכר הלימוד בישיבות התיכוניות ובאולפנות, תקבל מקום שולי ובאתר כמו שלנו, זו ידיעה מרכזית. גם מאבקים בתוך הזרמים של הצינונות הדתית, לא יגיעו לתקשורת הכללית, אך יש להם חשיבות פנים מגזרית ולכן יזכו ליותר חשיפה.

עוזי ברק, עורך ראשי וסמנכ"ל ערוץ 7

גיל: 35

מקום מגורים: בית אל

האם אתה חושב שאתם משפיעים על השיח הציבורי?

אין ספק שקיימת השפעה עצומה על השיח הציבורי, הן זה שבמגזר הדתי לאומי והן זה שמחוצה לו. אל מערכת הערוץ מגיעות אינספור תגובות שמלמדות עד כמה הנושאים שבהם אנחנו עוסקים בוערים. אנשים מודים על שסוף סוף יש בימה שמתייחסת אל הנושאים שנוגעים לחייהם הפרטיים, בימה שמדברת בשפה שלהם, ששומרת על אמות מידה גבוהות של שיח בלי לרדת אל הצהוב, הזול והמציצני. יש לך ביקוש עצום ואנחנו נותנים לך את המענה.

ומה לגבי הזירה הפוליטית? גם שם אתה מוצא השפעה?

בזירה הפוליטית ההשפעה היא בכמה וכמה אפיקים. לא פעם בעקבות ראיון אצלנו נוצרת תגובת גל תקשורתית והפוליטיקאי שהוחרם והושחק מתגלה כמישהו שכדאי לראיין אותו, מישוהו שיש לו מה לומר והוא מוזמן להתבטא גם במקומות אחרים.

בנוסף ערוץ 7 מעלה בפני פוליטיקאים ובעלי עמדות משפיעות שאלות שלתקשורת האחרת לא נוח או אין אינטרס לשאול. לא פעם זה גורם לפוליטיקאים מסוימים להחליט שהם לא מתראיינים בערוץ 7 ואנחנו מבינים אותם.

יש נושאים שלא מוצאים ביטוי אצלכם באתר?

בוודאי. באתר ערוץ 7 לא יהיה מקום לרכילות ולתרבות הסלבס, לא יהיה מקום לדיווח על כל שחקנית ודוגמנית שנצפתה מפהקת באירוע כזה או אחר כפי שמתרחש באתרים אחרים ולפעמים בכותרות ענק. יש לך מחיר ברור של רייטינג אבל המחיר הזה נלקח בחשבון.

סוג נוסף של ידיעות שזוכה לסיקור מופחת אצלנו הוא הידיעות הפליליות. לטעמנו רמת החשיפה של הציבור לידיעות פליליות קשות כבר יצא מזמן מהגדרת הידיעה העיתונאית והפך לעוד תיאור צבע צהוב שנועד לעורר ריגושים מיותרים אצל הצופה. במגרש הזה אנחנו לא רוצים לשחק במודע.

מה הן שאיפות הערוץ ולכן ירצה להגיע בעוד כמה שנים מהיום?

הערוץ מתרחב בשלוש השפות, עברית אנגלית ורוסית. עידן הסמרטפונים מחייב אותנו להיערך בהתאם. השאיפה היא להרחיב גם את שידורי הוידאו באתר, את מחלקת החדשות, את אתר ילדוס הפונה לילדים ובעצם להגיע לכל בית לאומי בישראל.

אנשים מודים על שסוף סוף יש בימה

שמתייחסת אל הנושאים שנוגעים לחייהם

הפרטיים, בימה שמדברת בשפה שלהם, ששומרת

על אמות מידה גבוהות של שיח בלי לרדת אל

הצהוב, הזול והמציצני

מתי נוסד האתר ערוץ 7 ולאילו מטרה?

ערוץ 7 נוסד בסוף שנות השמונים במטרה להשמיע תוכן חדש וייחודי לאוהבי ארץ ישראל שקולם לא נשמע בכלי התקשורת. לאחר סגירתו בידי בית המשפט והשמאל הקיצוני הועברה הפעילות לאתר האינטרנט.

מה האג'נדה והייחודיות של ערוץ 7?

אתר ערוץ 7 מבליט את התוכן שהתקשורת הכללית מנסה להסתיר. האתר הוא בעל אג'נדה לאומית, ימנית ודתית. השקפת העולם לא מפריעה לאתר להעניק במה למגוון דעות מכל הקשת הדתית או הפוליטית ובניגוד לאחרים אצלנו אין "רשימת מוחרמים".

מה ההבדל בין אתר מגזרי לכללי?

עיקרי ההבדל הם התכנים והמינון, אבל גם בין אתרי המגזר לבין עצמם יש הבדלים. בעוד אתרים אחרים ממקדים את תשומת הלב בחדשות מגזריות אנחנו בערוץ 7 רואים כמטרה מובילה להוות תחליף ראוי של ממש לכלי התקשורת האחרים. אנו שואפים לך שהגולש שמבקש להתעדכן במה שקורה בעולם או בישראל כולה לא יצטרך להיכנס לאתר כללי וכדי להתעדכן על מה שקורה ביישובות התיכוניות ויישובות ההסדר להתעדכן באתר מגזרי, אלא לאחד את כל התוכן הראוי, המעניין והרלוונטי תחת קורת גג אחת.

ספר על הישג עיתונאי של ערוץ 7?

עצם קיומם של כלי תקשורת מגזריים כיום מעיד על הצלחה והישג של הערוץ, עוד לפני שדיברנו על הישג עיתונאי ספציפי. לפני שקם הערוץ איש לא העז לחשוב שלציבור הדתי יש יכולת ומסוגלות לומר את קולו בצורה ברורה, בלי להתנצל ובלי להתרפס. מעבר לכך ברמה העיתונאית, לא ניתן לשכוח את הטיפול המיוחד של הערוץ בפרשת אבישי רביב ופרשות מרכזיות נוספות שאלמלא היה הערוץ נותן להן במה נרחבת היה קל ונוח לתקשורת הכללית להתעלם מהן. בין השאר מדובר בחטיפות כלי הרכב בכבישי יהודה ושומרון, בבניה ערבית בלתי חוקית בירושלים, בשכר הלימוד הגבוה במוסדות הציונות הדתית, בהתפרעויות על הר הבית, באי מתן שירות של חברות גדולות לתושבי יהודה ושומרון ועוד.

יוצאת מדעתה

מתווה לסערה הגדולה

הרצה לעצמאות

infoavromi@gmail.com | 052-7159270

אקדמיה בלימודי האקדמיים, פניתי לחקור את שמות המקומות וגלגוליהם. כדי להגיע לרמה גבוהה של מחקר, למדתי לשונות עתיקות וחדשות, קורסים שונים בארכיאולוגיה ובגיאוגרפיה היסטורית ועוד. את עבודת הדוקטור כתבתי על 180 שמות ש-60 מתוכם נידונו בפירוט, ונוסף עליהם דקדוק שיטתי לפי נושאים לשוניים. עבודת הדוקטור פותחה לספר באנגלית ובעברית.

מקום בפרשה

במשך שנים הרביתי לשוטט בארץ, להזדריק, ללמד, לחקור ולפרסם, אבל מגרתי התמלאו בחידושים ורעיונות שלא הספקתי לפרסם. הכתיבה האקדמית הדורשת שליטה בכל מה שנכתב והתמודדות עם מגוון דעות, מקשה על החוקר להגיש את מה שיש לו לומר בזמן אמת. ואם הוא גם עסוק בעיסוקים אחרים, הרבה דברים נדחים במשך שנים ארוכות. בתשס"ו-תשס"ז הגשתי ב"רשת מורשת" פינה על 'מקום בפרשת השבוע'. המסגרת הזאת אפשרה לי להגיש בבהירות ובקיצור נושאים רבים ומעניינים שיש בהם מן החידוש, משלי או משל אחרים, בשפה שוה כמעט לכל נפש, בלי לוותר על המקצועיות אבל בלי להיתקע ב"פקקים" של הכתיבה המדעית. מן השידורים יצאתי טקסט כתוב, הוספתי וגרעתי, שילבתי אקטואליה ולפעמים קורטוב של דרשנות, ויצא הספר הזה.

תנ"ך הבסיס של אמונת ישראל בדורנו הוא האקטואליות המדהימה של התורה. המאורעות הייחודיים והבלתי ניתנים לפענוח שעוברים על עם ישראל בדורות שלנו: השואה והתקומה, הציונות ושיבת ציון, תחיית הלשון וקיבוץ הגלויות, מלחמת השחרור וששת הימים ויום הכיפורים, רק תורת ישראל ונביאי ישראל הכינו אותנו לקראתם בצורה הברורה ביותר. כל פעולה שעשינו לטובת יישוב הארץ וקיבוץ נדחי ישראל צלחה מעל ומעבר למה שיכלנו לשער. אויבנו הרבים מאיתנו פי כמה וכמה המקיפים אותנו מכל צד עשו ועושים כל מאמץ להשמידנו, מובסים פעם אחרי פעם. כמעט בעל כורחנו הגענו בששת הימים אל מרחבי הארץ ממפרץ סואץ ועד החרמון, אל ערי אבותינו ואל "הר הבית בידנו". ה"דמות התנ"כית" הפועלת בימינו בצורה יותר תנ"כית מכל תקופות התנ"ך, היא הקדוש ברוך הוא.

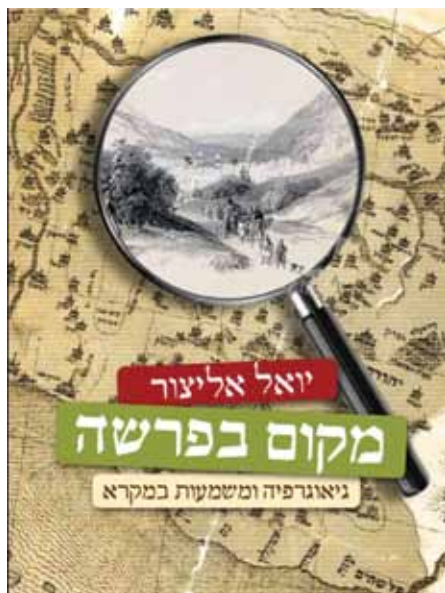
אופטימיות זהירה

אנחנו נמצאים כבר דור שלם במצב מוזר שמעולם לא היה כמוהו בתולדות ישראל. במשך עשרות שנים א-לוהי ישראל עושה הכול כדי לרומם אותנו ונותן לנו את כל הכלים לגאולה שלמה: עוצמה כלכלית וצבאית נמשכת, גבורה ותפארה. ואילו המנהיגות המדינית של ישראל, והמערכות התקשורתיות, האינטלקטואליות והמשפטיות, מתוך איזו מחלה יהודית בלתי ניתנת להסבר, עושים כל הזמן כל מאמץ לחבל בעוצמה ובהישגים שהגענו אליהם אחרי גלות כה מרה וארוכה וכל כך הרבה תלאות. מנהיג אחרי מנהיג נמנע מלומר לעולם שסביבתנו "שזאת היא ארצנו", שאנחנו עם התנ"ך שחזר לארץ התנ"ך, וכולם מגמגמים משהו על רצונו לחיות בביטחון. הערכים שדוחפים מעצבי דעת הקהל הם ברובם כוזבים ומשחיתים. אני בכל זאת אופטימי כי אני חושב שהקדוש ברוך הוא לא יוותר בקלות על הפרויקט הגדול ביותר שלו מאז יציאת מצרים. אני מייחל ומתפלל שיחול שינוי ברוח העם, שהגחלים הלוחשות הקיימות כל הזמן, יתלבו לאש של אמונה ושיבה למהות האמיתית שלנו.

ירושלים <ממ"ד דוגמא> **ישיבת 'נתיב מאיר'** **ישיבת 'כרם ביבנה'** **סיירת שקד** **האוניברסיטה העברית** **האקדמיה ללשון עברית** **ממייסדי גוש אמונים** **בי"ס שדה עפרה** **פרופסור** **מומחה לחקר שמות עתיקים בארץ ישראל**

עם צאת ספרו 'מקום בפרשה' ישבנו לשיחה עם פרופ' יואל אליצור ושוחחנו על הסיבה שהובילה אותו לכתוב את הספר, האהבה לתנ"ך, לעם ולהארץ, 180 שמות עתיקים שחקר בעבודת הדוקטורט וסיימנו באופטימיות זהירה עם אהבה בלתי מתפשרת לארץ ישראל

אבי ומורי, פרופ' יהודה אליצור ז"ל, חוקר מקרא מקורי ומורה בחדש עליון, התווה דרך של לימוד והוראת תנ"ך בדרך המאמינה בגדולתו ובקדושתו תוך שימוש בכלים מחקריים אמיתיים: לשונות שמיות ואחרות, היסטוריה, מקורות חיצוניים, ממצא ארכיאולוגי, והבחנה בהירה בינם לבין דעות ומוסכמות מחקריות שלא הוכחו. הוא גם עסק רבות בגיאוגרפיה מקראית. ראשית דרכי הייתה ליד שולחנו. נדמה לי שמהשיחות ליד שולחן השבת שלו קיבלתי את עיקר דרכי. סיפוריה ושרייה של אמי סופרת הילדים רבקה אליצור ז"ל, שקועים בתוך עולם של חיי תורה ומצוות, אבל לעולם אינם מזייפים את המציאות ואינם מחנפים לילדים על ידי הנמכת השפה. בכל סיפור שלה יש מוסר השכל עדין שיש בו הסתכלות חיובית אך ללא שום הטפה או משהו דביק. אמה הייתה קשורה באופן רגשי לגורל היהודי והוריה לנו את הנטייה הבלתי ניתנת לשליטה להזיל דמעות למשמע נבואות הנחמה של נביאי ישראל. אחי הגדולים הקדימו לי את בית הספר. אורי לימד אותי לקרוא ולכתוב כשהייתי בגיל הגן ושמואל לימד אותי לקרוא בטעמים תורה והפטרה ומגילות כשהייתי כבן שש.

ב"נתיב מאיר" למדתי לאהוב לימוד גמרא. בית המדרש הרועש המלא בסטנדרים ובצעקות שקידם את פני בראש חודש אלול בגיל פחות מ-14 היה חוויה שקשה לשכוח. בבגרותי למדתי שנה ב"כרם ביבנה" ואחר כך הלכתי לצבא. אחרי הצבא למדתי תכנות מחשבים ועבדתי בתכנות שלוש שנים. במקביל למדתי באוניברסיטה העברית, וקבעתי עתים לתורה.

מקום בפרשה הפגישה שלי עם הכרת ארץ ישראל ברגלים כעיסוק יום-יומי הייתה לאחר הקמת עפרה. בתשל"ד חזרתי ממלחמת יום הכיפורים בתחושה שיש לנו תפקיד לאומי ואסור להצטמצם בקריירה אישית. הייתי פעיל ב"גוש אמונים". עפרה, ראשון ישובי גוש אמונים הוקם בתשל"ה. בעפרה הוקם בית ספר שדה, והחלטתי להצטרף. התפטרתי מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שם עבדתי כמתכנת, והצטרפתי לבית ספר שדה. היינו צוות מיוחד של אנשים המתעניינים בכל דבר, המרבים לשוטט בשטח, בעצמנו ובהדרכת מטיילים. לעתים קיבלנו הדרכה מאנשים בוגרים מאתנו. ה'שלום' עוד לא פרץ אז ובדרך כלל היה שקט בארץ. סיימנו בערי אבותינו ובכל כפרי השומרון ובנימין. למדתי ערבית במידה מספקת כדי לנהל שיחות עם הערבים, ונמשכתי במיוחד למעקב אחרי שמות המקומות ואחרי אורחות חיים מסורתיים ששימרו הערבים. באותם ימים היו עדיין כפרים ערביים שהגישה אליהם הייתה בשביל לא סלול.

בעונת הקיץ פעלו גרנות שבהם אפשר היה לפגוש מורג בפעולה ולראות את מלאכות "המעמר והדש הזורה והבורר". במעיינות שמתחת לכפרים היו הבנות שואבות מים ומניחות את הדליים על ראשיהן ובתחילת החורף פעלו כאן בדרך כלל בתי בד חצי מודרניים ולפעמים צילמנו גם בית בד שעדיין מופעל כולו על ידי אדם ובהמה. לימים נעשיתי מורה במכללות והבאתי את תלמידי ותלמידותי לסוירים מאותו סוג. עד פרוץ האינתיפאדה בכסלו תשמ"ח, אפשר היה להביא מיניבוס של תלמידות מכללה, להחנות אותו באמצע כפר ערבי נידח, לדפוק על דלתו של הבית הגבוה בכפר ולעלות לגג לתצפית ארוכה בעזרת משקפות.

רגשיים ושכליים וציפיה שאמאבא יתפנו לכל רעיון זה או אחר מהמחנה, המורה למדעים או המורה לאומנות. אז אני מודיעה - **אני את לימודי בביה"ס סיימתי בשמחה! כיום ילדי לומדים ואני מוכנה להיות לעזר. רק לעזר ולא ליותר מזה.** בשעות אחה"צ יש לנו עוד דברים מעניינים וחשובים לעשות כמו לשחק בחצר, ללכת לחוג, לבקר חבר, ליצור בלי אתגרים מוגזמים. ככה בפשטות. את כל היוזמות המאתגרות ניתן אולי ליזום ולבצע בין כותלי ביה"ס ולנו תשאירו את העזרה והשותפות המתאימים ללימודים וליכולות ההוריות שלנו שכוללות עוד מעט, ממש מעט אחריות ומעשה www.yotzrotcenter.info

המתוקים מהווים איזה קישוט נחמד לידנו. לא פעם ניתנים שיעורים שאין סיכוי מלכתחילה שהילד לבדו יוכל להתמודד איתם ומראש סומכים עלינו ההורים שנשתלב ונתרום את חלקנו. שלא תביני לא נכון. נכון בעיני שהורים יהיו מעורבים ולעיתים, רק לעיתים (!), יהיו משולבים בהכנה עם הילד. נכון שמורה יחפש דרכים מעניינות להעביר את החומר ונכון שהילד ישב מעט בבית ויחזור, ישן או יתכונן לקראת מחה. אך בין שתי עמדות אלה יש פער גדול, ונדמה לי שאני קולטת את המציאות בצורה די נכונה. עם מספר ילדים לא קטן שחזרו מב"ס מדי יום עם אתגרים לימודיים, יצירתיים,

מודה. כילדה לא אהבתי להכין שיעורי בית (להלן ש"ב) וכאמא אני אוהבת עוד פחות. איך ש"ב קשורים לאימא? בקשר ישיר! הילדים חוזרים עם ש"ב במקצועות השונים וכל מורה מנסה להפגין כישורי יצירתיות דידקטיים על גבי הילדים שלנו. ואני אנה אני באה?! יש ציפיה לשיתוף פעולה מצד ההורים, אם נדייק מצד האימא, יש ציפיה למקוריות וחדשנות וכמובן ללמידה. הכול טוב ויפה עד כאן ואני בעד יצירתיות, בעד מקוריות וחשיבה מחוץ לקופסה, אך יותר ויותר פעמים יש בלבול. העול נופל כולו עלינו האימהות, כאילו שהתהפכו היוצרות ואנחנו כעת התלמידות והילדים

מזל טוב לאורה וגלעד פולק בהיכנס בנם אופק שלום הי"ו בנועם עול מצוות.

יה"ר שתזכו לגדלו לתורה, חופה ומעשים טובים מתוך שמחה ובריאות. אוהבים, מערכת גילוי דעת

פרידה מסופרת הילדים והנוער האהובה, אסתר שטרייט וורצל

ד"ר יעל שגב - מרצה בהתמחות ספרות במכללת "אורות ישראל"

כך חלה התעניינות מחודשת של בני הנוער ברומן המקורי. בעידן שבו הורים, מחנכים וחוקרי ספרות, מנסים לחבר מחדש את בני הנוער אל עולם הספרות, מחמם את הלב לדעת שישנם סיפורים אשר עדיין לא נס ליחס. אף על פי שחלק מהספרים הללו בני מאות עמודים הם עדיין מבוקשים ע"י ילדים ובני נוער גם לאחר שניים ושלושה עשורים.

כפי שניתן למצוא לעיתים בספרות ילדים. הנושאים בהם עסקו ספריה היו רבים ומגוונים: רומנים היסטוריים המתארים את תקופת קום המדינה כגון "אורי". רומנים העוסקים בעיצוב דימוי עצמי ומציאת מקומי בחברת מתבגרים כגון "אליפים" ועוד. על אף שעסקה גם בכתיבה לילדים, רוב ספריה בגינם זכתה לפרסומה הרב היו ספרים המיועדים לבני הנעורים. סיפור המסגרת של "אליפים" מתרחש בבית ספר חקלאי, סביבה אשר בוודאי אינה מוכרת

כל מי ששמות הספרים "אורי", "אליפים", "מכתבים לצופיה", ו"בן ערובה" מעלים על שפתיו חיוך נוסטלגי, בוודאי הצטער לשמוע על לכתה של סופרת הילדים והנוער האהובה, אסתר שטרייט וורצל. אמר ר' נחמן: קְשָׁאֲדָם רוּאָה וְלֹמֵד בְּסֶפֶר, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהוּא רוּאָה וְלֹמֵד, מוֹצֵא אֶת עֵצְמוֹ (ליקוטי מוהר"ן קמא, תורה ק"א). **בחייו של כל אחד מאיתנו, ניתן למצוא "ספרים מלווי דרך", ספרים אשר ליוו אותנו בתחנות חיו, ואשר הפכו להיות חלק מסיפור החיים האישי שלו. ניתן לומר שספריה של שטרייט וורצל, הינם חלק אינטגרלי מסיפור החיים של כמעט כל מי שגדל בארץ ישראל בעשורים האחרונים.**

כתיבתה של שטרייט וורצל התאפיינה בפניה אינטימיגנטית אל נפשו של הילד, בכתיבה מכבדת ורלוונטית ללא שימוש בסנטימנטליות מוגזמת,

הפינוי הראשון מכפר דרום

זאב ולק - מחנך ואוהב הארץ

הקוממיות". עם הכרזת ההפוגה הראשונה (11.6.1948) רווח מעט לחברים, אבל עם התחדשות הקרבות הידקו המצרים את המצור וההפגזות. למפקדת ההגנה הגיעו ידיעות מוסמכות שלפיהן עומדים המצרים להסתער על המקום בכוחות גדולים ולחסל אותו. ביום שישי, ח' בתמוז תש"ח (9.7.1948) הופתעו אנשי כפר דרום לקבל את פקודת הפינוי באישון לילה, אף על פי שקודם לכן דובר רק על רענון הכוחות... אכן, למחרת הפינוי, החלה ההתקפה המצרית הגדולה: "ממה תמימה הם הפגינו את היישוב ואחר כך הסתערו עליו בחיל כבד... אברהם דיאמנט, לימים מזכ"ל ישיבות "בני-עקיבא", היה המפקד, והוא בן 19 שנה בלבד. וכך תיאר: "נעלתי אחרון את השער ולבי דווה עלי מאד. הנחנו במקום תשעה קברים. אחד נהרג ואחד נעדר. כששים נפצעו. יצאנו בתקווה כי יבוא יום ועוד יתנוסס בזה המקום משק עברי לתפארת, ובנים יספרו על עמידת אביהם במבחן, ונכדים ישאבו עוז ועוצמה ליצירה בימי שלום."

במרץ 1948 התחילו הכנופיות הערביות לתקוף את נקודת ההתיישבות כדי לכבשה, ואולם הצעירים המעטים הצליחו לבלום אותם פעם אחר פעם. עם הכרזת המדינה בה' באייר תש"ח (14.5.1948) החל צבא מצרים לנוע בתוך רצועת עזה צפונה, כשהמטרה הסופית היא תל אביב. בדרכם נתקלו המצרים ביישוב הזעיר כפר דרום והיו משוכנעים כי זה ייפול לידיהם כפרי בשל. אולם חרף השימוש בארטילריה כבדה ובחיל שריון לא יכלו המצרים הרבים לקומץ הבחורים. בשלב זה ויתרו המצרים על כיבוש המקום, אך המשיכו לפגוע בו מבחוץ על ידי הפגזות תכופות. היישוב היה נצור ומנותק, מספר הנפגעים הלך וגדל ותגבורת התקשתה להגיע.

משה נצר, ששימש אז מפקד הגדוד השני של הפלמ"ח, סיפר: "ידענו שאם לא תעמוד כפר-דרום והאויב יגיע ליד-מרדכי, הרי תל-אביב בסכנה. הערכנו את העמידה העילאית של הנקודה, אשר מילאה תפקיד קשה. ורק ההיסטוריה תדע להעריך נכונה את תרומתה של כפר-דרום למלחמת

קבוצת כפר דרום בפאתי דיר-אל-בלאח הוקמה במסגרת עליית 11 יישובים במוצאי יום כיפור תש"ז. חבלי הלידה של הקבוצה היו קשים במיוחד - יישוב קטן ומבודד בותי סביבה עוינת. חבורה שלמרבית חבריה טרם מלאו עשרים שנה, סובלת מיחס מסויג מצד המוסדות ובעלת שטח אדמה מצומצם. אף על פי כן החל המקום להכות שורשים בקרקע, אבל לא לזמן ממושך. בקושי מלאה לכפר שנה והוא מצא את עצמו בלב המלחמה לעצמאות ישראל. המערכה החלה בעקבות ההחלטה להקים מדינה יהודית בארץ-ישראל.

ידענו שאם לא תעמוד כפר-דרום והאויב יגיע ליד-מרדכי, הרי תל-אביב בסכנה. הערכנו את העמידה העילאית של הנקודה, אשר מילאה תפקיד קשה. ורק ההיסטוריה תדע להעריך נכונה את תרומתה של כפר-דרום למלחמת הקוממיות

שאלה:

אני נשואה ואם ל-4, עובדת כעו"ד ונחשבת למוצלחת, אך כבר זמן ממושך שאני מרגישה שאני לא מרוצה מהעבודה ומהמסלול שבחרתי. אני מרגישה שאני חייבת שינוי ורוצה לעשות הסבה מקצועית לתרפיה באמנות. כשסיפרתי על כך לבעלי הוא התפלץ וחשב שהשתגעתי. מאוד לא אהבתי את תגובתו הלא מתחשבת. אני מרגישה שהוא לא מבין אותי וגם שהוא חושש מהפגיעה הכלכלית שיכולה להיגרם מהשינוי. אני מרגישה תקועה. חייבת את השינוי ולא מצליחה לעשות את הצעד. כיצד לדעתך אני צריכה לנהוג?

תשובה:

בנושא השינוי אפשר לחלק את האנשים לשלושה סוגים: כאלה שטוב להם במקום שבו הם נמצאים וכל שינוי מערער את שיווי משקלם. הישן והטוב משרה ביטחון ולכן הם יישארו במקום העבודה שלהם, שנים על גבי שנים. יש כאלה שרוצים לעשות מידי פעם שינוי אבל לא מעיזים, מפני שהשינוי כרוך בסיכונים ומתלווה אליו חשש שמא השינוי לא יצליח. ויש כאלה ברגע שמרגישים את תחושת המיצוי הם רוצים לשנות ולהתחיל בדבר אחר חדש. זה צורך הכרחי להם שאפילו לא מרגישים שיש כאן העזה. אפשר לומר שרוב האנשים שייכים לקטגוריה השנייה. רוצים לעשות שינוי ולא מעיזים.

אצלכם נראה שאת כן רוצה להעז. מרגישה שמיצית את הקטע בתחום המשפטי ורוצה לעסוק בתחום אחר לגמרי: טיפול-אמנות. **את לא עושה את זה מטעמים כלכליים או נוחות חומרית, אלא זה בא ממקום עמוק יותר ורצון פנימי לתת ביטוי לעצמך וליכולות שלך ולעשות דבר שיתן לך סיפוק.**

בעלך לא מבין אותך. הוא לא נמצא בקטגוריה שאת נמצאת בה. כשאת אומרת שהוא התפלץ וחושב שהשתגע - הוא חושש מהשינוי - בנוסף לשינוי הכלכלי, (מי עוזב קריירה מצליחה ומקום עבודה בטוח בשביל מיצוי עצמי?) יתכן שהוא חושש מזה שגם את

הולכת להשתנות לו. גם במקרה הטוב שהוא מבין את הרצון שלך, עדיין קיים הפחד מהשינוי, מההליכה אל הבלתי נודע שיש לזה כמובן גם השלכות כלכליות. מה שבעלך לא מבין הוא שצורך גדול שלא ממומש ורצונות שמודחקים, מתפרצים בבוא היום בצורה קיצונית ולא תמיד עם התחשבות בסביבה. משמעות הדבר היא שגם אם תחליטי לוותר לעצמך ולא לעשות את השינוי שאת כל כך צוקה לו, תחנקי את הצרכים שלך בשם "שלוש בית" זה לא יחזיק מעמד הרבה זמן. את תעשי בסוף את השינוי ויתכן שתעשי אותו בצורה קיצונית ולא מתחשבת ובנוסף לכך - עד שתחליטי לעשות את השינוי את תחיי בתחושה של מרמור והחמצה, וכעס על בעלך שלא מעודד ותומך בך. לא הייתי קוראת לזה "שלוש בית".

כיוון שהמטרה היא לשמור על הרמוניה והתחשבות במערכת הזוגית שלכם, חשוב להסיר מבעלך את תחושת האיום והחשש מהשינוי שאת רוצה לעשות. הייתי מציעה לך לעשות את השינוי בהדרגה. לשלב את הלימודים החדשים עם עבודתך כעו"ד, להרגיע ולהסביר לו את התחושות והקשיים שלך. ניתן לקוות, שתחושות האיום שמתלוות לרצון לשינוי יפחתו במידה ניכרת.

המעוניינים להתייעץ או לשלוח את הקוראים במכתביהם מוזמנים לשלוח למייל: gdaat@pisrael.com עבור "גילוי לב"

לא יקר וקר,

באת פתאום,
ומבלי שהתכווננו.
קפצנו מאושר ונורא שמחנו
התפעלנו מיופיין ובך שחקנו
הכל היה מדהים ומפעים
רגע של פעם בחיים.
עד שברגע הכל נגמר
והפך אכזר.
החשמל קרס,
המים פסקו,
הטלפון נפל
והאינטרנט נדם.
לתוך מציאות חדשה התגלגלנו
בעלטה וקור כלבים התמודדנו.
המזון אט אט אזל,
וברגע חשנו שנגמר המזל.
המים חלפו,
והשמיים נשארו כשהיו.
נושאים תפילה לשמיים
ובתנועות מדודות מוחאים כפיים.
יהי רצון שהחושך יהפוך לאור,
שחום יגבר על הקור.
ונשוב לשגרה משמימה,
שלה מצפים במהרה.
ה' שמעה תפילתי
ושוועתי אליך תבוא...
מתפלל בשיניים נוקשות,
לבשורות טובות.

אופטימי ואופטימי כאחד

נכתב ביום ראשון י"ב טבת
גוש שילה, מטה בנימין

פיצוחים

חידה בחרוזים לשולחן השבת מאת מרדכי פרימן
תשובות שלחו למייל: gdaat@pisrael.com
עד יום שלישי הקרוב

גם בספר "שמות"

תצטרכו לגלות עניינים ומקומות

לפי ראשי תיבות

שלפניכם יהיו כתובות

שלוש פעמים האות ו'

מרמזים לכם עכשיו

על ענין בתחילת הפרשה

והמלאכה אינה קשה!

חידת השבוע

תשובות מהשבוע שעבר

בפסוק הראשון בפרשת "ויחי" מוזכר גילו
שלי יעקב במוות: "שבע שנים וארבעים ומאת
שנה" - 147. הוא המספר המבוקש!

זוכה: פורת ישראל ושוהק, לוד

עין שרקק | ישרון בר טוב

מעיין צלול הנובע בתוך מבנה קטן הבנוי מאבני בזלת. גודל המעיין הוא 2.5 על 2 מטרים ועומקו משתנה בהתאם לעונה (בין מטר ל-1.80 מטר).

המעיין נקרא גם "מקווה רבי יהודה הנשיא", שמסופר עליו שהיה נוהג לטבול במעיין זה.

איך מגיעים: נוסעים צפונה על כביש 70 ובצומת התשבתי פונים ימינה לכביש

722 וממשיכים ישר. נוסעים כ-6

ק"מ ובצומת השומרים פונים

ימינה (מזרחה) לכביש 75

ואחרי כ-600 מטרים, בצומת

אלונים, פונים שמאלה לכיוון

אלונים ובשמת טבעון (כביש 7513). נוסעים כ-400 מטרים

עד שבמבחינים בעצי צפצפה וליד במבנה בו נמצא המעיין.

חונים והולכים כ-50 מטרים בשביל עפר מהכביש עד למעיין.

עונה מועדפת: כל השנה

מרחק הליכה מהרכב: 50 מטרים

איזור: הגליל המערבי (מפת סימון שבילים מס' 4)

מעיינות נוספים באיזור: עין חזין, באר אלון אבא

ישרון בר טוב | מאחורי ההר - אתר המעינות של ישראל www.meahori.co.il

אי אפשר מבלי לדבר על הקירבה לירושלים- כ-10 דקות נסיעה בכביש המנהרות ואתם בפיתחה של שכונת גילה בדרום ירושלים.

למה גוש עציון?

שילה נולד בגוש עציון כשעוד היו בו רק 3 ישובים קטנים (כיום יש 17). סבא וסבתא של שילה היו ממקימי משואות יצחק בגוש עציון שלפני קום המדינה, אמא של שילה נולדה בגוש, סבא של שילה (משה מושקוביץ - מושקו) היו ממקימי הגוש והעיר אפרת ועל כן היה זה טבעי שנבוא לגור במקום עם היסטוריה לאומית ואישית מלאת גבורה ועשייה. מגוון מוסדות החינוך מגיל 0-120, מגוון אפשרויות תרבות והספורט, מגוון מוסדות התורה השונים, ואחרון חביב - מגוון ואיכות האנשים, כולם ביחד וכל אחד לפי דרכו הביאה את גוש עציון למותג שהיא כיום בציבוריות הישראלית. גוש עציון - אימפריה!!!

נקודת מוצא: דברת נולדה בירושלים למשפחה ירושלמית ידועה (נצר לדר' משה ולך מייסד "שערי צדק"). שילה נולד באלון שבות שבגוש עציון, גם אמו נולדה בגוש עציון בקיבוץ משואות יצחק טרם קום המדינה. הכרנו בצוות ההדרכה של סניף "עזרא" בשכונת רמות ירושלים, אך רק כעבור 5 שנים, נפגשנו שוב וההיכרות האמיתית החלה. **עיסוקים: דברת** - אחות ראשית בדיור מוגן בית טובי העיר בירושלים.

שילה - מנהל יחידת לימודי חוץ בקריית החינוך גבעת ושינגטון.

ילדודס: חרות - (16.5) תלמידת אולפנת נוה חנה, מדריכת שבט ניצנים בנות.

הוד - (15) תלמיד כתה ט' ישיבה תיכונית נוה שמואל. **ארבל** - (12) תלמיד כתה ו' "אורות עציון", **מחול** - (9) תלמידת כתה ד' "אורות עציון", **שלם** - (5.5) מכינת "אורות עציון". **היסטוריה:** קצת נדדנו. התחלנו כז"צ (זוג צעיר) באפרת למשך שנה, עברנו לעפרה ל-3 שנים מדהימות, משם עברנו לשליחות חינוכית קהילתית חלומית בלוס אנג'לס בבית ספר "שלהבת", חזרנו לארץ לאחר 3 שנים והתמקמנו בכפר הנוער הדתי כפר חסידים שילה מנהל פנימייה ודברת - אחות הכפר תקופה מהממת. לבסוף חזרנו לגוש עציון ואנו בנוה דניאל כבר מעל 8 שנים.

נוה דניאל על קצה המזלג: היישוב הצפוני ביותר בגוש עציון עם מעל 450 משפחות. חלק נכבד אנגלוסקסי (מה שמוסיף נופך מקסים). ישוב פורח, עוצמתו, איכות גבוהה מאוד של אנשים, עם נוער מדהים. ישוב עם מזג אוויר קר מאוד (992 מטר גובה שבסופת שלגים האחרונה ירד אצלנו מעל מטר!!! שלג) עם קהילה תוססת ותומכת הדואגת לכל חלקי ומגזרי הישוב. ביישוב פעילות ענפה של ועדות בתחומים שונים ומגוונים, חוגי רב הישוב כל יום שלישי לכל גילאי הילדודס, בית מדרש פעיל בכל בוקר, שיעורי תורה, ערבי תרבות הרצאות וסדנאות, ערבי נשים, קידושים בבתי כנסת, מפגשי גיבוש והווי, ספריה (עברית ואנגלית) רכזת קהילה, רכזת נוער, קבוצת צעירים ברוחם, "גרעין נוער שתורם ומתנדב, סניף בני עקיבא גדול ופעיל... בקיצור, כל אחד בכל גיל יכול למצוא את מקומו על פי תחומי התעניינותו.

מרכז מידע אמנה | 1-800-260-240 | www.amana.co.il

משפחת כץ - נוה דניאל

מילתא דבדיחותא

אביהו עצר

כנס השמאל הישראלי
דרושה דירת סטודיו

שלג בירושלים - ראיתי עיר עוטפת קור

גל קור, אלפי תושבים ללא חשמל וחימום
פוך, חזי מאי עמא דבר

אלפי תושבים נתקעו בבתיהם
ליבי במזרח ואני בסוף נשארתי בבית

פרופ' אומן ואונ' חיפה
אומן לא ראש, השנה

החוק להסדרת אדמות הבדואים בנגב
וועדת פראייר-בגין
חוק העמותות
הימין נגד הארגונים ה"ירוקים"
האחים גת בגמר "הכוכב הבא"
מסמכים את הרב על מנת לקבל פרס

shaharyosi@gmail.com | "הפינה של יוסי שחר" | mushoncomics.co.il | אשמח לקבל הצעות וריכוזות

תורה-מן
מאת יוסי שחר

זה היה לאחר שניב השתחרר מהצבא (וסם לפיכך כמדבר כהלילות את הראש) אי ואבו. שתי' מהשלוך במהלך כל המסלול זה השלוך האחרון. מה אעשה?

ואכן... אני חוזה? זה נראה כמו תורה-מן! נבי, מה אתה עושה שם? כוח הקדושה שלי כיוון אותי אליך! אתה זקוק לי?

האם כך אס"ם את חיי? לא! אני בטוח שהקביה יצור לי!

תורה-מן האזין לבעיה של ניר בהקשבה על-אנושית והעניק לו פיתרון מבריק! גמעת' נלגימה אותה את כל המים ואני לא יודע מה לעשות!

רגע, אל תעזוב אותי! אני מאבד את ההכרה! הראש שלי כואב!!!

המש בראשו יצטוק בתורה!

פשוט מאוד. תברך בורא נפשות!

עד מתי יברך ברכה אחרונה
יכול לברך כל עוד לא חזר להיות צמא. אך אם הוא מסתפק אם הוא צמא: עד לאחר 30 דקות יכול לברך לכתחילה. ואם עברו 30 דקות יכול בדיעבד לברך עד 72 דקות ואמנם, מוטב שישה שוב ורק אז יברך. אם יש לפניו שתיה ומתכוון להמשיך לשתות ממנה מיד פעם יכול לכתחילה לברך בסוף כל שתיתו אלא אם כן יודע שיפסיק יותר מ-72 דקות. וכל הדינים הנ"ל נכונים גם לגבי אוכל מלבד לחם. (ע"פ פניני הלכה)

לאחר שניב למד דף נמרא הבאב הלף, והוא צעד בשמחה אל תעלות הבזאקי כאשר הוא לא מפקח לסלמל תורה לתורה-מן. ניבור העל שלא מפקח להציל את העולם!

שירת היום

מזמירה אלקן

בנות כיתה ח' ו-ט'
לשבת היכרות חוויתית

שבת שירת היום

שישי-שבת בשלח, י' שבט

לקראת שנת הלימודים תשע"ה
בואו לחוות שבת רוחנית ומיוחדת
עם צוות האולפנה והחברות

נושא השבת:

אמונה שמביאה לאמונות

בתכנית:

- סדנאות מוסיקה שירה ומחול
- מופעים מוסיקליים
- תפילות וסעודות שבת
- שעורי תורה ופעילויות חברתיות

להרשמה ולפרטים

היכנסו לאתר: www.abash.co.il

אירית: 055-6662348 | shiratayam15@gmail.com

“ ותקח מרים
הנביאה אחות
אהרן את התר
בידה ותצאן כל
הנשים אחריה
בתפים ובמחלת

”

השבת מיועדת לבנות
המעוניינות ללמוד
באולפנה בעלת רמה
תורנית גבוהה
ואת תחומי המוסיקה והמחול
ברמה מקצועית מאוד

מס' המקומות מוגבל, הקדימו להירשם

